

ACC. NR. 2459

LUNDS UNIV.
FOLKMINNES-
ARKIV

Landskap: SKÅNE Upptecknat av: Kjell Hagberg
Härad: FROSTA Adress: _____
Socken: S. RÖRUM Berättat av: Per Svensson
Uppteckningsår: _____ Född år 1857 i Höglinge

Uppteckningen rör Se REG Sid. 23.

Landskap: *Skåne* Socken: *S. Rönn*

Fullständigt namn: *Per Svensson*

Född den *1857* på *Göingebyholm*
(gård eller by)

i *Härling, Skåne*
(socken och landskap)

Yrke: *Smickare* Bisyssla:

Bosatt å följande platser:

(socken, landskap, tid)

Bor nu i *Malmö, S. Rönn*
(gård eller by jämte postadress)

Faderns namn: född

Moderns namn: född

Sedan huru länge är släkten känd: a) fädernet? b) modernet?

Närmare upplysningar om släkten:

(t. ex. inflyttning, yrken m. m.)

Fader var Rector på Göingebyholm

Sagesmannens barndom:

(el. upptecknarens)

(sysselsättning, syskon)

skolgång

Läsning:

(böcker, tidningar m. m.)

Resor:

Har sagesmannen sina hägkomster efter vissa personer? Vilka?

(el. upptecknaren)

Fader

Deltagande i föreningslivet:

Förtroendeuppdrag:

Övriga upplysningar:

Fader kall stamma hustru, Söner
hustru m. m.

Död den

(år och dag)

Ant. av

Dessa uppgifter ha insänts av:

Rene Höglund

(namn och fullständig adress)

år 1929

2459

LUNDS UNIVERSITETS
FOLKMINNESARKIV

1

Stämna blod

Stämna blod

Jag har någon gång hört formeln, som de kloka använde,
när de skulle stämna blod, men jag kan ej minnas den ord-
grant. Den löd emellertid ungefär så här:

"Så ~~sant~~ visst och sant som vår Herre Jesus var
födder julanatt och alla stjärnor stanna, så skall
också blodet stanna.

I Guds , Faderns och Sonens och Den Helige Andes

namn."

Skane
S. P. R. R. R. R. R.
M. R. R. R. R. R.

2.

2459

LUNDS UNIVERSITETS
FOLKMINNESARKIV

Mana bort spöken

Mana bort spöken

Om det spökade i ett hus, skulle prästen dit och
mana bort spöket. Han läste något ur svartkonstboken
och drev så bort den Onde Anden. Det var inte alla
präster som kunde göra det, men i Esphult fanns det en
som kunde det förr i tiden. Svedenborgarna skulle vara
särskilt skickliga.

Sten
Frosta
S. Rönne

W. H. Hall Hagberg

3.

LUNDS UNIVERSITETS
FOLKMINNESARKIV

2459

Per. P. Grensson
född 1857 i Häglinge

Lyktegubbar

Lyktegubbar

Man kan se hur ljus springer från den ena busken till
den andra på kärren. De trodde förr att det var något slags ande
andeväsen. Somliga sade, att det var en lantmätare, som
mätt orätt och nu fick springa och mäta om, så han hade ej
någon ro.

Sh.

Enk. h.

A. Rönner o.m.

LUNDS UNIVERSITETS
FOLKMINNESARKIV

2459

Uppst. Kyrka Rönner 4.

Per Per Svensson

född 1857 i Hålsinge

Kyrkobygge

Kyrkobygge

Jag har hört berättas, att när de skulle bygga en kyrka här i närheten, jag minns ej säkert vilken, möjligen var det Svenköps, så ville inte trollen ha kyrkan på det ställe de tänkte bygga den. Folket hade kört ihop timmer till det ställe, där de tänkte bygga upp kyrkan, men på morgonen låg det på en annan plats. Detta hände flera gånger och slutligen voro de tvungna att bygga kyrkan där som trollen hade lagt timret.

Skane, Freda Ed
S. Rönner

2459

M. H. H. Hagberg
Hans Per Svensson
född 1857
i Håglunda

5.

LUNDS UNIVERSITETS
FOLKMINNESARKIV

Mjölkhare

Mjölkhare

Mjölkhare

Det fanns käringar, som hade mjölkhare med vilka de skaffade sig mjölk genom att låta dem tjyvmjölka grannarnas kor. När en bonde därför märkte eller misstänkte, att hans ~~sko~~ kor voro tjyvmjölade, skulle han skjuta mjölkharen med en kula, som var gjord av avskrap från kyrkklockorna. Men de sade, att när de skjutit en sådan hare, så fanns det bara en trasa eller något dylikt när de kommo fram för att ta den.

2459

LUND'S UNIVERSITETS
FOLKMINNESARKIVStämna hästar

Stämna hästar

Det var en begravning på Göingeholm och kusken skulle köra först med det finaste folket. Då blev en dräng förtryten och körde förbi kusken, men när han väl hade kommit förbi var det lögn att han kunde få hästarna ur stället utan han måste hålla där han var. Men när kusken hade kört förbi, sade han: "Nu kan du få köra igen." Att det är sannt, det vet jag säkert, för det var min far som var kusken.

Skine
L. Rosenbr
Ant. H. Hagberg

2459

LUNDAS UNIVERSITETS
FOLKMINNESARKIV

7.

Svarthkonst

Svarthkonst

De berättade, att det för länge sedan fanns en präst
som visste sådant som andra inte visste. När drängen var
borta visste alltid prästen vad han hade för sig, så att
det var ~~int~~ inte lönt att han ljög. Prästen kunde säga när
drängen kom hem: "Jaså, du gjorde det och det då och då."

2459

LUNDS UNIVERSITETS
FOLKMINNESARKIV

8

Döva

Döva

Det fanns personer som kunde döva tandvärk, äjder
och dylikt. Min far t. ex. kunde det. Men de ville inte
lära bort det, om man bad dem, det var då lögn. Jag såg
på många gånger när min far dödade bort tandvärk. Han stod
och mumlade lite konster - vad han sade kunde man ej bli
klok på - och sedan gick värken bort.

2459

LUNDS UNIVERSITETS
FOLKMINNESARKIV

Drake

Drake

När de skulle gräva upp en skatt och hade kommit till kistan, så kunde denna sjunka helt plötsligt. Det var en drake eller en orm, som ~~vaktade~~ vaktade skatten. De påstod, att han också kunde förvända synen på folk

Thane
Frosta. h. d.
S. Rönns. h.

uppl. av Kjell Hagberg

10

2459

LUNDS UNIVERSITETS
FOLKMINNESARKIV

Gengångare

Gengångare

Min far var kusk på Göingeholm hos friherinnan, och han berättade, att de ofta såg ett fyrspänn komma och köra upp till gården på natten. När de omtalade det för friherinnan, sade hon: "Det skall ni inte bry er om. Det är bara gamle baronen."

Den gamle baronen påstods hava varit en ful gubbe. De berättar att han ville sätta upp en påle på gården och vid den pålen skulle han pryglä folket.

2459

LUNDS UNIVERSITETS
FOLKMINNESARKIVTomtelycka

Tomtelycka

De skulle vara snälla vid tomtarna. Somliga satte ut gröt och mjölk på kvällarna och på morgonen var det borta. Man trodde, att tomten varit framme under natten, när folket ^{for} ~~såg~~ och ätit upp den framsatta maten. Om tomten behandlades illa eller kördes weg från gården, skulle det bli olycka och otur på det stället för både folk och kreatur och gröda. Men om han behandlades väl, skulle det bli tomtelycka.

2459

LUNDS UNIVERSITETS
FOLKMINNESARKIVFörskriva sig åt Horn PelleFörskriva sig åt
Horn Pelle

Om en person ville ha mycket pengar skulle han
förskriva sig åt Horn Pelle. Då skulle pengarna al-
drig tryta för honom. Men den personen skulle själv
tillfalla Den Onde till ersättning för att han skaf-
fade pengar. Men för det mesta lurade de Horn Pelle
på något sätt, så att de slapp att tillfalla honom, ty
han ansågs vara mycket lättfurdad och dum.

2459

LUNDS UNIVERSITETS
FOLKMINNESARKIVSpiritus

Spiritus

Spiritus var en "bagatell", som de skulle samla
pengar med. De bar den på sig, men jag kommer inte i-
håg på vad sätt och ej heller hur den såg ut. En sko-
makarepojke hade fått reda på det, men jag har rent
glömt bort hur det var.

2459

14.

LUNDS UNIVERSITETS
FOLKMINNESARKIV

Register

- Stamma bers - s. 1.
Språken - s. 2.
Lyfste gubbar - s. 3.
Kyrkbyggessågen - s. 4.
Mycktare - s. 5.
Stamma hästar - s. 6.
Svart konst - s. 7.
Döra sjukdom - s. 8.
Drake - s. 9.
Gangangare - s. 10.
Tomtekyrka - s. 11.
Förhållande sig till Horn Pella - s. 12.
Skriften - s. 13.